

ҮБНЭ НОГООНОЙ УРГАСЫЕ ЭМЖЭ ЕХЭЭР ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ

республикын ажалшад... 17-д оны илалтын замаар... Республиканы трактор-хабар-намарай захабар-шаргайтай найнаар дүүргэ-түлөө Союзай үндэр дээ-түлөө болохо Гүрэнэй Об-Комитедэй дамжуулгын ту-тугаар шагнагдаа.

зарим аймагуудай колхозуудта хабаадана. «Энэ оной апрелин 20 хү-тэр сабшалангай бүхы газары-полеводческо бригаданууд болон малажалай фермзнуудтэ (3 жл-нээ доош бэшэ болзортгойор) бэхилхэ. Сабшалангай газары-бригаданууд болон фермзнуудтэ бэхилэн үгэхэнөө колхознигуудай хамтын суглаагаар баталха».

ГОКО-гэй УЛААН ТУГ АЛДАХАГҮЙН ТҮЛӨӨ!

Манай аймаг эртынгээ тарилга дүүргэбэ

СОСНОВО-ОЗЕРСК. (Телефо-ноор абтаба). Верховно Главне-номандалагша нүхэр Сталиной майн нэгэлэй түүхэтэ приказаар зоригжогон манай аймагай эрэг-тэй эмэгтэй колхознигууд поли дээрээ үдэр хүни илгэдгүй үндэр бүтээсэтэйгээр хүдэлмэрилжэ эр-тынгээ тарилгын түсэб майн 15-да дүүргэбэ.

бригада болон түрүү тракторист-нууд республикынаа ГОКО-гэй Улаан туг абаанда омгорхон колхозуудай поли дээрэ урда жэлнүүдэйхиһэ хураггүй най-наар хүдэлһыень тэмдэглэхэ хэ-рэгтэй. Мүнөө аймагай колхозууд бо-лон колхознигууд полевоё бусад хүдэлмэринүүдэ эншэлэй эршэ-тэйгээр дүүргэхын түлөө социа-листическэ мурьсөөндэ бултадаа өрөлсөөд полинууд дээрээ унаһан малгайгаа абангүйгөөр хүдэлмэ-рилжэ байха юм.

Шэлэй заводто ГОКО-гэй дамжуулгын Улаан туг үлөөгдэбэ

Улан-Удын шэлэй завод ац-рель барынгаа дүнгүүдээр Бү-хэсөөзна социалистическэ мурь-сөөндэ илажа, ВЦСПС-эй ба СССР-эй барилгын материалнууд-дай Наркомадай тогтоолой ёһоор Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан туг заводто үлөөгдэбэ. Тус заводой коллектив ац-рель нара соо шэл үйлэдбэрлэхэ түсэбөө 105,7 процент дүүргэ-лэн байна. Мүн үндэр шанартай шэл гаргаха түсэбөө 56 процен-тын орондо 87 процент дүүргэе. Тэршэлэн завод одинарна шэл гаргаха түсэбөө 12 процент үлүүлэн дүүргэнэн байна.

Гээгдэлээ дары усадхаха

Мухаршэбэрэй аймагай зарим колхозууд хабарай полевоё хү-дэлмэрээ хангалтагүйгөөр үнгэр-гэжэ байна. Заганай сомоной «18 партсезд» колхоз (түрүү-лэгшэнь нүхэр Бельский) эр-тынгээ тариалгын түсэбне орой-доо 20 шахуу процент дүүргэнэн байха юм. Тариалгада ябадаг колхознигуудайнь олонхид нормо-нуудаа дүүргэдэггүй, үглөөгүүр орой гараад, үдэшэнь эртэ оро-дог байна. Колхознигуудайнь дундахы жаг заршам ехэ муу-гаар табигданхай. Илугшад, бор-нойшодын унажа ябаһан мо-ридтоо эзэн бусаар хандажа, тэ-дэнэй ходо бороздаа дээрээ эсэ-дэг байха юм. Теэд, тус колхозой хүтэлбэрлэгшэд нимэ хайша хэ-рэг ябадалнуудтай эрид шангаар тэмсэхын орондо, харин мориной мууһаа нормоо дүүргэнэгүйбди гэнэн шалтагын дэмжэлсэжэ байдаг зантай.

Тэршэлэн Хонхолойн сельсо-ведэй «17 партсезд» колхоз тари-алгаар муу байна. Гадна, энэ артель агротехническэ заабари эбдэхэ баримта гаргаһан байха юм. Наяхан, тус колхоз гурбан сектар газараа хүрэнгын багад-хажа тариһан байгаа. Энэ яба-далынь агротехническэ хүсөөр тэ-рэ дары элрүүлэгдэе. Мүн тү-рүүшын үдэрнүүдтэ плугшадгүй-хэнөөр ба далантуулжа хахалха ябадалнууды гаргаһан байха юм. Эртын тарилга дүүргэхэ саг ерээ. Энэниие жааханшэ хожом-дуулжа болохогүй. Тимэһээ гээг-дэжэ ябаһан колхозуудай хүтэл-бэрлэгшэд тарилгаяа эрхим ша-нартайгаар түргэн дүүргэхын тү-лөө эрид хэмжээнүүды хараалха зэргэтэй.

Майн 13-да Бурят-Монголой АССР-тэ Гүрэнэй Оборонын Комитедэй дамжуулгын Улаан Туг барюулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ ГОКО-гэй Улаан туг баруулгада зорюулагдаһан баярай суглаанай президиум: баруун гар талада — БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ С. Ш. Иванов ГОКО-гэй Улаан туг бар-ряд байна.

О. Зеккинн фото.

Советскэ Информбюроноо

Майн 15-ай оперативна мэдээн

Майн 15-ай туршада фронтнууд дээрэ шухала хубилалта болоогүй.

Майн 14-дэ манай сэрэгүүд 19 немецкэ танк гэмтээхэн ба үгы хээн байгаа. Агаарта болсон байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 33 самолёт унагаагаа.

★ ★ ★

Манай авиаци Рава-Русская, Стрый, Двинск гэдэг түмэрзамай узелнууды бомбодобо

Майн 14-эй хүни манай холо бийдэдэг авиаци Рава-Русская, (Львов городноо баруун-хойно), Стрый, (Львов городноо урда), Двинск гэдэг түмэрзамай узелнууд дээрэ дайсанай сэрэгэй эшелонууды бомбодобо.

Бомбодолго болоходо Рава-Русская гэдэг түмэрзамай узел дээрэ 8 газарта түймэр гараа, тэдэнэй нэгэвиннь ехэ хэмжээтэй байгаа. Тус узелай централна хубида түмэрзамай хоёр эшелон галда шатаа. Түймэрэй дундуур хэдэн хүсэтэ тэбэрэлгэнүүд болоо гэжэ ажаглалтаар тэмдэглэгдэбэ. Манай самолетууд үхэрбуу ба пулемёдой буудалгаар Рава-Русская тээшэ дүтэлэн ерээшэ абан дайсанай эшелонууды, хүндэлэн харгын уулабары дээрэ ба забарай станцинууд дээрэ байһан эшелонууды буудалһан байгаа. Ухнов гэдэг станци дээрэ тэбэрэлгэнүүдтэй 3 газар түймэр гараа; тус станциһаа зүүгээр хүндэлэн харгын уулабары дээрэ түмэрзамай эшелон галдагдаба; Добросин гэдэг станци дээрэ бомбонуудай сэхэ тулалгаар нэгэ эшелон тэбэрээ; Рава-Русскаяда ойро ондоо станцинууд дээрэ хэдэн состав хяа бала бууһан ба галлагдаһан байгаа. Мүн нямэ эршэмтэй бомбодолгодо Стрый гэдэг түмэрзамай узел дайрагдаһан байна.

Двинск гэдэг түмэрзамай узел дээрэ бомбодолгоо олон тоото түймэр гараа. Дайсанай вагонууд, зайдан вагонууд, сэрэгэй складууд галда шатаба. Түймэр соогуур тэбэрэлгэнүүд болоо.

Манай нэгэ самолёт өөрингөө аэродромдо бусажа ерээгүй.

★ ★ ★

Флодой авиаци Киркинес портын оршондо дайсанай судануудта сохилтэ хэбэ

Майн 13-ай хүни Норвегийн хойто талада Киркинес портын оршондо агаарай тагнуул болбол хажуулай 25 корабль ба 16 транспорт составтай дайсанай конвойе хараһан юм. Манай авиаци дайсанай эдэ суданууды бомбодобо. Бомбодолго болоходо хамта дээрээ 19.000 шахуу товно уба түрвхэ хэмжээтэй 3

немецкэ транспорт, самоходно баржа, нэгэ дэмжэлгын судна болон хажуулай катер шэвгээгдэһэн байгаа. Дайсанай 3 транспорт галдагдаба. Тэдэнэй нэгэвиннь эрьедэ гараһан байна. Тэрэвинһээ гадна ондоо хоёр транспорт ба хажуу ябаһан корабльнууд гэмтээгдэбэ.

Станислав городноо зүүн-урдуур хадын буушдад немецкэ батальон манай позицинуудта довтолго хэбэ. Эхвлэхэдэ гитлеровецүүд түрүү хажуулые түржэ, багахан үндэрые эзэлжэ шадан байгаа. Искэ частин биецүүд контрсохилагоороо немецкэ үндэр дээрһээ намнан зайлуулжа, өөһэдүнгөө байдалые бүрмүһөн нэргээгээ. Байлдаанай болоһон газар дээрэ дайсанай 100 шахуу үхээр, тэдэнэй хаяһан буу эбсөөг үлэһэн байна. Үглөөгүүр эртэ немецкэ самолетууд манай хамгаалгын газарай түрүү захы бомбодохо гэжэ нэдэһэн юм. Майор Безруковой ба геардин подполковник Беловой зенитчигүүд мэргэн буудалгаараа дайсанай 10 самолёдые унагаагаа. Немецкэ бусад бомбарировщикүүд тараагдан сохилтоод, зорингон газартаа хүржэ шаддаггүй. Нэгэ хэды шэнээн болоод байхад мүн энэ оршондо баһа дахин бүлэг «юнкерсүүд» гаража ерээ. Советскэ зенитчигүүд дайсанай үшөө 3 самолёдые үгы хэжэ, мүн энэ довтолгыень амжалтайгаар сугаруулан сохёо.

Тирасполь городноо баруун-хойгуур манай частьүүд өөһэдүнгөө позицинууды хайжаруулха зорилготойгоор Днестрын зүүн эрые дээрэ плацдарм эзэлэһи дайсаанда довтолго хэбэ. Байлдаанай эсэстэ гитлеровецүүд мүрэн худар хаягдаһан байгаа. Дайсанай нэгэ батальонноо үсөөн бэшэ ябган сэрэгүүд үгы хэгдээ. Олон немецүүд уһанда орожо үхөө. Буялагдан абтаһан трофей ба илендэ абтаһан хүнүүд бии.

Калининска областин баруун районуудта дайлагдажа байгаа отряднуудай бүлэг парти-

зан-тагнуушад хүвиндөө түмэрзамай станцида нэбтэрэн ороһон юм. Тагнуушад ашаа буулгадаг галмай хажууда байһан эшелон тээшэ мэдэгдэнгүйгөөр ошоод, тэрэвинне галдаа. Хэдэн вагон галдагдажа, тэрэ талмай дээрэ байһан артиллерийскэ снаряднуудай штабель тэбэрээ. Апрельин 24-һөө майн 1 хүртэр калининска партизанууд дайсанай түмэрзамай 14 эшелоние хажуу худар хаяһан унагааһан байна. Эдэ эшелонуудай халин унахада, 9 паровоз, 90 вагон хяа бала буугаа.

Улаан Арминн талада венгерскэ солдадуудай шэлжэн орохо ябадалай олошоролго болбол Гитлерэй будапештскэ хуланшдые дэмы түбэгшэрүүлнэ бэшэ. Советско-германска фронт дээрэ дайлагдажа байгаа бүхы венгерскэ подразделенинууд дотор бүүлэй үедэ жандармска бүлэгүүд байгуулагдаба. «Мүнөө рото бүхэндэ солдадуудай абары зангые ажаглаха 5—5 жандарм би болонхой. Эдэнэр атака хэхэ үедэ дайшалхы жагсаалуудай арада ябадаг юм. Сухариха болоходо гү, али Улаан Арминн талада солдадуудай шэлжэн орохо гэхэдэнь жандармнууд бууддаг байна», — гэжэ 24-дэхи венгерскэ

ябган сэрэгэй дивизин полкын 7-дохн ротондо абтаһан солдат Василий гэгшэ хөөрөнэ.

«Мартын 3-да намаа городто полевой жандарм курсада эльгээгээ һэн. Тада 1-дэхи хадын бригадын рото бүхэн солдат гү, али өөрө суглараа бэлэй. Курсада һэнэймнай бүүлээр фронтдо ябууһан юм. Жандармерини командирной штабай дэргэдэ байгаа. Ямаршые мүрдэлгэгүйгөөр солдадуудые бүүлэхэ бидэнэртэ үгтэбэн жэ 1-дэхи венгерскэ хадгалгын бригадын 3-дэ талыной 3-дахы ротондо абтаһан жандарм Дерь хөөрөнэ.

Венгерскэ жандармнууд гагдаһан уялгануудад диллэхээ болёо. Гитлерэй дайлагдаха дурагүй солдадууд бүлэг бүлэг ганса нэгээрээ плендэ байва. Венгрийн бээһан зонхилгошод жандармерингээ штаб олошоруулжа венгерскэ бүхэндэ багаар хэлэжэ жандармнуудые табиха ха.

Комсомолецүүд фронтовигуудай үхибү

МОСКВА. Московско областин комсомольско органицинууд фронтовигуудай үхибүүдтэ тулаха нара соо предприятинууд ба колхозуудаар суглуулагдаһан 7. миллион түрхэригы ажалшдад депутатнуудай Областной Советэй Гүйсэдхэхэ Комитеттэ үгэбэ. Энэ мүнөөнине Исполкомой шийдэхэбэ-

рини ёһоор, үхибүүдэй гуудые забабарилха, түүнүүдые бии бодгохо, тулаха абха хэрэгтэ гардаха байна. Зарим үхибүнай лагернууд ба бээһируулаха газарнууд эмсэ байна. Сэрэгэй албан олохон үхибүүд санатэпутёвконуудые абхаһан.

Үбһэ тэжээл ехээр бэлэдхэхэ хойшолуулшагүй зорилгонууд

К. БАРАБАНОВ,
ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайманай үдэрнүүдтэ Бурят-Монголой эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд колхозуудайнгаа хамтын малажалые хүгжүүлхэ талаар хэлсээншьегүй ехэ амжалтанууды туйлаа. Энээн тухай малажалай бүхы түрэлэй эдэе хоолой зүйлүүдые гүрэндөө колхозуудай уялгата ёһоор тусаалгаа хаба болзор соонь болон болзорбоонь урид дүүргэһэн ябадал гэршэлнэ. Энээн тухай тэршэлэн колхозно малажалы саашадан олошорууһанайнгаа түлөө Сэлэнгын аймагай колхозууд 1943 ондо Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөндэ илагшад боложо гараад ССР Союзай Наркомземэй 2-дохн шагнал болохо 150.000 түрхэриг абтаһан ябадалынь мүн лэ гэршэлнэ.

Гэбэшье эдэ амжалтанууд болбол үшөөшье ехэ амжалта туйлажа боломоор арга боломжотой байһан колхозуудта холо дутамаг гэшэ. Адууһа малай тоо толгойн үлэмжэ түргэнөөр олошорхо ба тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгын дээшэлхэ ябадалые барйжа байһан үшөө хэдээ олон дугуудууд бии.

Бүүлэй жэлнүүдтэ малажалай хүгжэхэ ябадалай горьтойхон наад тойбонь хадаа тэжээлэй ба-

за болоно. Тэжээлэй бата бэхи база байгуулгада дутамаг аяларга гаргагдаһан дээрһээ республикын колхозуудаар адууһа малай угаа ехэ хоролто болоһон байна. Үбһэ тэжээл ургуулжа абалга хадаа адууһа малай тоо толгойн олошоролгын хурдашталлаһаа эрид гээгтэнэ. Хэрбээ, адууһа малай тоо толгойн ургалтатай дашарамдуулан бүдүүн тэжээлдэ хэрэгдэхэ ябадал 1940 онойхиноо 1944 он хүртэр республика дотор 24 процент ургаһан байгаа һаань, энэ үе соо үбһэ тэжээл бэлдэхэ ябадал ехэдээгүй шахуу байна. Хэдэ хэдэн аймагууд бүүлэй жэлнүүдтэ үбһэ тэжээл абха ябадала жэшээгүй багадхаба. Жэшээлхэдэ, Зайграйн аймагта 1940 ондо 30,8 мянган тонно үбһэ, 1942 ондо—26,2 мянган тонно, тийхэдэ 1943 ондо зүбхэн лэ 16,4 мянган тонно үбһэн сабшагдаһан байна; Иволгин аймагта 1940 ондо 25,0 мянган тонно, 1942 ондо—21,7 мянган тонно, тийхэдэ 1943 ондо зүб-

хэн лэ 13,1 мянган тонно үбһэн сабшагдаһан байна; Кабанскын аймагта мүн лэ энэ ёһоор доошоо ороһон байгаа.

Адууһа малай тоо толгойн ургалтаһаа үбһэ тэжээл бэлдэхэ ябадалай гээгдэнэ, хэдэ хэдэн аймагуудта үбһэ тэжээл абха ябадала багадхаһан ушарнууд болбол тэжээлэй базын бата бэхи бэшэ байһан тухай гэршэлнэ. Тэжээлэй базын бата бэхи байһан ябадалынь 1943—1944 онуудай үбэлэй үедэ малажалай байдалда илангаяа хүндэ бэрхээр нүлөөлһэн байна.

Вигэрһэн үбэлжэлгын дун хадаа тон хангалтагүй байба. 1944 ондо бүдүүн тэжээл бэлдэхэ тухай гүрэнэй түсэбье дүүргэлгы туйлан, адууһа малаа үбһэ тэжээлээр хангалгы ерид хайжаруулын тулада адууһа малай ургалтаһаа үбһэ тэжээл бэлдэлгын гээгдэнэ ябадалай шалтаганууды колхоз бүхэндэ шалгажа үсөөд, тэрэвинне саашадань усадхаха тодорхой хэмжээнүүдые абхынь аймагай партийна болон советскэ органуудһаа эридгэнэ. Энэ жэлэй апрелин эхээр абтаһан «1944 ондо сабшалангай газары хайжаруула болон хүдөө сабшалангаа абха үбһэнэй ургаса ехэд-

лэхэ хэмжээнүүд тухай» БМАССР-эй СВК ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоол болбол малажалаа тэжээлэй база бүхэжүүлхэ талаар хүдэлмэринүүдэй мнай үндэһенинь боложо үгэхэ ёһотой.

Хадалан сабшалангай ургасые дээшэлүүлхэ хэрэгэй ехэһэн наад тойбонь хадаа сабшалангай газарай хойноһоо харууһалха ябадалда байгаа эсэнь бусаар хандалга болоно. Республикын колхозуудаар сабшалангай газарнууд ёһоо гурим болгогдон хэндэшь бэхилэгдээгүй. Сабшалангай газарта эзэн бусаар хандалга хадаа сабшалангай газары хайжаруула талаар хэмжээ ябууланууд үсөөхэн тоопой колхозуудлаар, тийхэ мүртөө ехэ бэшэхэн хэмжээнэй газарнуудта хэгдэдэг ябадалда хүргэдэг байна. Тийхэдэ бүлэг колхознигуудта бэхилэгдэн үгтэһэн сабшалангай газарнууд эзэн бусаар хаягдаһан сабшалангуудайхиһаа жэшээгүй үндэр ургаса үгэнэ гэжэ луговодческо звенонуудай хүдэлмэриний дүй дүршэл харуулаа. Жэшээлхэдэ Бичурын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой луговод Даша Будаев гэгшэ 1943 ондо өөрингөө участоһаа гектар бүхэнэй 70 центнер үбһэ абтаһан байна. Хэжэнгын аймагай Коминтернын нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Санлановой хүтэлбэрийдэг луговодческо звено болбол 310 га газарһаа гектар бүхэнэй 30

центнер үбһэ абтаһан байна. Имэ болоходоороо сабшалангай газарай ургасые дээшэлхэ хэмжээ-ябуулануудтай хэхы звенонь хадаа сабшалангай газарнуудта эзэн бусаар ябадалые усадхаха ябадала жо үгэхэ зэргэтэй. Колхозны сабшалангай газары водческо бригаданууд болбол ажалай фермэнүүдтэ бэлэһэн байха ёһотой! Полк бригадануудай бригадирлон фермэнүүдые даагшан бригада гү, али фермэн бэхилэгдэһэн участогууд сабшалангай газары руудха талаар бүхы ябуулануудые хаба сабшалангай газары үндэр шанартайгаар үшэ түлөө хүсэд харуусаха ёһотой.

Гэбэшье ВКП(б)-гэй аймаисполкомууд болон хэдэн аймагуудай газарай гууд гэшэ энэ асуудалдыгээр хандажа, сабшалангай газары полеводческо вүүд болон малажалай вүүдтэ бэхилхэ ябадалы хээгүй. Бичурын, Зэдын, мэтгын нимэнүүд аймагууд хэмжээ-ябуулга болбол колхоздо хэгдээгүй байна. Шалангай газары полеводческо бригаданууд болон фермэнүүдтэ бэхилхэ болдой табалдал болоһонине шье хүндэтэ шалтаган зүбтүүлжэ болохогүй. Энэ

(Түгэс хэлэнь 3-дахы нү)

Үбнэ ногоо өхээр ургуулжа үүлтэр найхан малаа миралуулая!

Хамтынгаа малажалые үбнэ тэжээлээр хүсэд хангаха

Сэлэнгын аймагтай холбоотой полинууд дээр хабарай хамтын халуун хүдэлмэри хөгжж байна. Энээнд колхозвийн тамга бүхы анхарагчид ба хүсэ шадалын хангагданхай. Иймэнье байханын. Тарилгын болзор гэж үнжагайралгы тэсэдэггүй

Хүсэй-ажахын нймэ харьюугатай хүдэлмэриэ ябуулжа хамтын хажуугаар бидэнэр хамгал тухайгаа мартаха эрхтэй. Мавай республикын, Сэлэнгын аймагта малаж гэшэ буюуу нуурн эзэлнэ. Түлэг хабарай саг болоод энэ үедэ үбнэ ногооной ургасын үндэһэ нуурн болдог ээргэтэй.

Эдэ жэлүүдтэ Сэлэнгын аймагта олонхи колхозууд адууһа үбнэ тэжээлээр хангаха үбэн сэхээр оролдоггүй гэжэ нюур сахлалгүй үбнэ хэрэгтэй.

Мүнөө Юрөөгэй болон Тамчыны колхозууд үбнэ тэжээлээр дутажа, хүшэр хүндэ малда ороод байна. Юрөөгэй болон Карл Марксын нэрэмжэ колхозой олон тооной малвууд малтал үбнэ тэжээлэй дутамаг үбнэ яһан туранхай боложо абадалай эхн заху үзүүлнэ. Эдэн олон тооной малвуудыг хороон «Улаан Үдэнгэ» болон Тамчыны сомоний Молотовой

нэрэмжэтэ колхозууд баһал нимэрхүү байдалтай.

Үбнэ тэжээлэй дутамаг ябадал ямар юмэндэ хүргэдэг гэшэб гэжэ эдэ колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үхэд Пыдевов, Бахмаев болон Зориктуев гэгшэд энэ жэлэйнгээ дүй дүршэл дээрээ ойлогожо ухаа бодоо ороо бээ гэжэ ханахада үбэн дээрээ үшөөл тивмэ бэшэ байшоо. Хэвэйшье мэдэһээр Тамча нутагай сабшалангай газарнууд уһалагдаагүй сагтаа үбнэ ногоон урлаггүй байна. Тивнэ яабашые эвдэх колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үхэд Зориктуев ба Санжанов гэгшэд мүнөө хүртэр һубаг канава сээрлэжэ, сабшалангаа уһалха ябадалые муртэйгөөр эмхидхэнгүй. Эдэ колхозуудаар герасимовска звеноууд эмхидхэгдэггүй. Дайда уужам сабшалан халалангайнгаа хуби заяае нэгэ хоёр үбгэдтэ даалгажархёод тэдэнэртэ ямаршье тубаламжа үзүүлэнгүй.

Саг ошожо байна. Түрүүшын ногоон бултайба. Тивнэшье үлэһэн сагайнгаа үдэр сагые үрэгүбатайгаар хэрэгэжэ, адахын сагта гол горьхойной уһаар хайса уһалжа, гаргаһан үтэг шэбхээ хаһа саг соонь тараахаа гадна сабшалангаа түхэрэһэн хорёо хашануудые эртэнһээ бариха хэрэгтэй.

Б. ЦОНТОВ.

Иволгын аймагта «Улаан Оронго» колхозой тобир тарганаар олоо ороһон хонид бэлшэжэ А. Поповой фото.

Ульгэр жэшээ харуулһан үбгэд

Тарбагатайн аймагта «Красный боец» колхоздо хоёр герасимовска звеноууд эмхидхэгдэнхэй. Энээнэй нэгэ звеновь 69 вабатай нүхэр С. Соловьёв, нүгөөдэ звеновь 73 вабатай нүхэр Е. Рандина гэгшэд хүтэлбэрлэнэ. Эдэ хоёр үбгэд залуушууда ульгэр жэшээ харуулан, сабшалангай газарые хайжаруула талаар бага бэшэ хүдэл

мэри хэбэд. Нүхэр Соловьёвой хүтэлбэрлэдэг звено 900 метр ута һубаг канава сээрлэжэ 20 гаран га газар уһалхаа гадна 8 га сабшалангай газарые һөөг бургааһан болон хагда суурвуудыа сээрлэбэ. Нүхэр Рандинай хүтэлбэрлэдэг звено баһал гээгдэнгүй.

Н. ИЛИМОВ.

Абаһан түлнүүдэ хоролтоггүйгөөр харууһална

Хэжэнгын аймагта «Занеты Ильича» гэжэ колхозой түрүү бааһан нүхэр Данилова эршэмтэйгээр хүдэлмэрижэ дааж абаһан 13 үнэдһэ 13 түл абаад тобир тарганаар ба мүн нэгэшье хоролтоггүйгөөр харууһалжа байна.

Н. ГОНОРЬ.

Үбнэ тэжээл өхээр бэлэдхэхэ хойшолуулшагүй зорилгонууд

(Түгэхэл. Эхининь 2-доху нюурта).

Колхозуудай эмхи зургаануудай хүтэлбэрлэгшэд гэшэ үнгэрһэн үбнэ тэжээлгын хүшэр хүндэ малдаа хургаал абаһгүй, энэ үбнэ сабшалангайнгаа газар дээр үбнэ ногооной үндэр хангахын тулада эрдэ хүтэлбэрлэгшэд хамжээ абаагүй байһанин гэршэлнэ. Энэ болбол гайхлан алдуу болоно, энэниие түргэн заларуула хэрэгтэй.

Сабшалангай газарые уһалха ябадалые эмхидхэхэд эгээл зорилго таарамжатай саг ерэбэ. Республикын колхозуудаар бүхы сабшалангайн газарай 20 процентия уванай газар болдо. Уһалаага гэшэ сезонно эхнэ эхнэ сагые үнгэржээр хангаа гол горьхойнуудай уһанга боложо сабшалангай газар хангадангүй үлэшэхэ байна.

Эдэ хэдэн аймагууд БМАССР-ийн СНК болон ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолые бэсүүлд хэрэгтэ онсо хайнаар хандан сабшалангай газарые уһалха талаар хүдэлмэринүүдэ хэжэ муу амжалтануудые туйлаа. Эдэ аймагуудта түбхын түрүүшын аймаг хабадана. Энэ аймагта колхозууд сабшалан

уһалха түсэбөө 110 процент, саһанай хайлаһан уһаар уһалха даалгабарыа 109 процент дүүргэһэн байна.

Гэбэшье хэдэ хэдэн аймагуудаар сабшалангай газар уһалха талаар хүдэлмэринүүд хаа-хаанагүй дэлгэрүүлэгдэггүй. Тарбагатайн аймаг адууһа малда хэрэгжэгдэхэ үбнэ тэжээлээр жэлһээ жэлдэ дутажа, хүшэр бэрхэ байдал тэсэжэ гарадаг байна. Иймэ байдалын илангаяа үнгэрһэн үбл малажалдань өхөөн гарзагай ушаруулаа. Энэ ванаа зобомо хургаалын Тарбагатайн аймагта хүтэлбэрлэгшэдые ямаршье юмэндэ хургаагүй. Уһалагдадаг сабшалангайн гурбан хуби шахуунь Сильетуйск системын уһаар хангагдадаг байна. Тивнэшье муртэнь энэ системэ болбол бүлгэй жэлүүдтэ ёһотой хайнаар заһабарилдаагүй. Тивнэ хэдэ уһанай сабшалангай талмай жэлһээ жэлдэ хоржо байна. Энэ системэдэ ямаршье заһабарилгын болон бэргээн бодхоолгын хүдэлмэринүүд мүнөөшье жэлдэ хөгдэнгүй.

Тэршэлэн сабшалангай газарые уһалха талаар хүдэлмэринүүд Бичурын, Завграйн, Сэлэн-

гын, Мухаршээрэй болон бусад хэдэ хэдэн аймагуудаар муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Сабшалангай газарые хайжаруула талаар хэмжээ-ябуулгануудай комплекс соо уһалха ябадал гэшэ үбнэ ногооной ургасые дээшлүүлэхэ хэрэгтэй угаа хүсэтэй арга зэбсэгүүдэй нэгэвинь болоно. Иймэ хадань энэ жэлдэ уһалагдаха сабшалангай газарай талмай үнгэрһэн жэлүүдтэ уһалагдаһан талмайнуудыа хэдэн дахин өхөөр байгуулагдаһан байна. Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой тогтоолоор байгуулагдаһан сабшалангай газарые уһалха талаар даалгабарые бодото дээрэн бэсүүлэхэ ябадалы хангалга хадаа партийна болон советскэ оргонуудай шухалын шухала зорилго болоно.

Бурят-Монголой малшад болбол хэтэ урда сагтаа хойшо үтэг бууса бии болгон сабшалангайнгаа газарнуудые улам хайжаруула, үбнэ ногооной үндэр ургаса абадаг байгаа нэв. Энэ дүй дүршэлые тусгаарһан зүйл гэжэ тоолоод, БМАССР-эй Совнарком болон ВКП(б)-гэй Обкомой бюро болбол 14.000-һаа

доошо бэшэ газар дээрэ үтэг бууса бии болгохыень партийна, советскэ болон газарай оргонуудые уялгалһан байна. Энэ хэмжээ-ябуулгые үнгэрлэгэ хадаа үбнэ тэжээл бэлдэхэ ябадалые вилээдгүй дээшлүүлнэ. Хэдхэн үдэрүүдэй турша соо үтэг бууса болгон илган участогууд дээрэ малай хото хорёонуудаар гульдаһан ваг шэбхэ гаргах шухала.

Юрын ёһоор сабшалангай газарые хайжаруула хэмжээ-ябуулганууд болбол үбнэ ногооной ургасые дээшлүүлэхэ хэрэгтэ тэршэлэн угаа өхө удхашанартай байна. Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обком болбол энэ жэлэй хабар 50.000 гектарһаа доошо бэшэ сабшалангай газарые борнойжо, 98.000 гектарһаа доошо бэшэ газарые бог шорой болон шулуунһаа сээрлэхыень советскэ болон партийна оргонуудые уялгалаа.

Юрын ёһоор сабшалангай газарые хайжаруула хэмжээ-ябуулгануудые үнгэрлэгэдэ Хэжэнгын аймагта колхозууд нэргэг хайнаар хандаа. Хүсэд бэтэ мэдээгээр майн 1-дэ Хэжэнгын колхозуудаар 7.500 га сабшалангай газарай талмай бог шорой болон шулуунһаа сээрлэгдээ. Энэнь түсэбайнь 52 процент болоно. Энээнэй хажуугаар олонхи аймагуудай колхозууд сабшалангаа сээрлэхэ болон борнойлохо хүдэлмэринүүдые эхилэхэ яба-

далые эмхидхэлгээ угаа өхөөр аалидхажэ байһаниень тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Энэ аалидхалһан хадаа үбнэ ногооной ургасада заларуулаһагүй хоро ушаруулажа болохо байна. Партийна, советскэ эмхи зургаанууд болон газарай оргонууд болбол сабшалангай газарые сээрлэхэ ба борнойлохо хүдэлмэринүүдые хаа-хаанагүй дары сагаа эмхидхэхэ ёһотой.

Сабшалангай газарые хайжаруула талаар гол хэмжээ-ябуулганууд хабарай үедэ ханлуулагдана. Ийнхээ тарилгын хүдэлмэринүүдэй дүүргэлые яахадашые хүлэжэ болохогүй. Хүдэлмэрин бүхы комплексые иматгал мүнөө хэтэ хэрэгтэй. Сабшалангай газарые хайжаруула талаар хэмжээ-ябуулгануудые үнгэрлэгэдэ тарилгын хүдэлмэринүүдтэ хабаадаагүй бүхы колхознигуудые элсүүлэхэ, малажалай хүдэлмэришэд болон бурагшадые хабаадуула шухала.

Малажалда тэжээлэй базые бүхэжүүлгэ хадаа адууһа малай тоо толгойе саашадань олошоруула ба тэрэнэй ашаг шэмэ үгэлгыень дээшлүүлэхэ ябадалай угаа шухала условн мүн болоно. Иймэнь малажалда тэжээлэй базые үдэр бүхэндэ бүхэжүүлгэ зорилго болбол партийна болон советскэ оргонуудай анхараһан түбтэ байха ёһотой. Энэ зорилгые хаяын сагуудта бодото дээрэн шийдэхэ хэрэгтэй.

